

want „elke soort van dingen heeft zijn eigen aard, die er door de wet der schepping voor bepaald is”; 1) en de verbinding der begrippen en hunne rangschikking, afdaling en opklimming geschiedde met volkomen juistheid en zekerheid. In den logos van den mensch spiegelde, in creatuurlijke mate, zich zuiver af de Logos, het Woord, dat in den beginne was bij God, door hetwelk alle dingen gemaakt zijn. De logos alleen kent den Logos 2). }

Een voorbeeld van de werking van dezen logos des menschen vóór den val wordt ons in Gods Woord verhaald: „want als de Heere God uit de aarde al het gedierte des velds en al het gevogelte des hemels gemaakt had, zoo bracht Hij die tot Adam om te zien, hoe hij ze noemen zou; en zooals Adam alle levende ziel noemen zou, dat zou haar naam zijn. Zoo had Adam genoemd de namen van al het vee en van het gevogelte des hemels en van al het gedierte des velds; maar voor den mensch vond hij geene hulpe, die als tegen hem over ware.” 3)

De Schepper verlustigt zich hier als het ware in zijn werk. 4) Adam moet, zouden we kunnen zeggen, zijn proefstuk leveren. En dat proefstuk bestaat eigenaardig juist daarin, dat hij moet toonen, dat de logos in hem werkt naar de gelijkenis van den Logos zijns scheppers. God zelf had bij de schepping dag en nacht, hemel, aarde en zee hun naam gegeven; tot Adam worden de dieren gebracht, opdat hij deze benoemen zoude. Uit het geheele verband, maar vooral uit de laatste woorden van het 20^{ste} vers: „maar voor den mensch vond hij geene hulpe, die als tegen hem over ware” blijkt duidelijk dat Adam de dieren waarnam en door de waarneming terstond kende naar hunnen aard, en dat alsnu de innerlijke logos, de redelijke zelfbewuste ziel aan de verkregen ken-

1) Instit. 2, 2, 16. „Idque secundum uniuscuiusque generis proprietatem, quam ei creationis lege (Deus) attribuit.

2) „Res dei ratio; quia Deus omnium conditor nihil non ratione tractari intelligere voluit” zegt Tertullianus in zijne voor-montanistische periode, de Paenitentia § 2. }

3) Gen. 2: 19, 20.

4) Spreuken 8: 31 „en mijne vermakingen zijn met der menschen kinderen.”